

QUI TRÌNH KỸ THUẬT NHÂN GIỐNG ĐIỀU GHÉP

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ PHÚ YÊN
TRUNG TÂM ỨNG DỤNG VÀ CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ
2003

NHÂN GIỐNG ĐIỀU GHÉP

I/ Kỹ thuật gieo ươm :

1/ Chuẩn bị bầu đất :

- **Thành phần hỗn hợp ruột bầu:** 80 % lớp đất mặt có thành phần cơ giới thịt nhẹ, 20 % phân chuồng hoai, thêm vào 0,5 % phân lân cho hỗn hợp trên.

- **Đóng bầu:** Dùng túi PE có kích cỡ 15 x 30 cm đã đục 6 - 8 lỗ hoặc cắt góc đáy. Hỗn hợp ruột bầu sau khi trộn đều được đóng vào từng bì. Quá trình đóng bầu phải làm đất chặt từ dưới lên.

- **Xếp luống:** Bầu sau khi đóng được xếp thành luống rộng từ 0,7 - 1 m, dài 10 - 15 m tùy thuộc vào vườn ươm. Đường lãnh luống 0,5 - 0,6 m để dễ chăm sóc và ghép cây.

2/ Gieo tạo gốc ghép :

- **Chọn hạt giống:** Hạt được thu hái khi chín rộ, đem phơi khô. Lựa hạt tốt bằng cách ngâm hạt trong nước muối nồng độ 3 - 5 %, sau 15 - 20 phút và loại bỏ hết hạt nổi.

- **Xử lý và ủ hạt:** Ngâm hạt trong nước lạnh 48 giờ, ngày rửa sạch chua 1 - 2 lần, sau đó vớt ra ủ vào cát. Trải một lớp cát dày khoảng 5cm, trải hạt đều lên trên sau đó trải tiếp một lớp cát mỏng tủ hạt. Hàng ngày tưới nước để giữ ẩm.

- **Gieo hạt vào bầu:** Sau khi ủ cát 3 - 4 ngày kiểm tra thấy hạt nhú mầm thì lựa đem ra gieo vào bầu. Khi gieo cố gắng hạt chéch lên, eo hạt úp xuống. Lấp hạt ở độ sâu vừa phải khoảng 1 cm, hàng ngày kiểm tra hạt, lựa hạt một lần. Chỉ lấy hạt nảy mầm rộ trong 3 - 4 ngày đầu, những ngày sau thường là hạt yếu nên có thể loại bỏ.

3/ Chăm sóc sau khi gieo :

- Hạt sau khi gieo vào bầu phải được giữ ẩm liên tục, ngày tưới nước 2 lần. Thường xuyên nhổ cỏ và tháo gỡ vỏ hạt. Định kỳ phòng bệnh lở cổ rễ, sâu cắn lá. Có thể sử dụng các loại thuốc phòng trừ sâu : Benlat C, Sherpa 25 EC. Khi cây đạt 2 tháng tuổi có thể làm gốc ghép.

II/ Kỹ thuật ghép cây điều :

1/ Tiêu chuẩn cành ghép và gốc ghép :

- **Gốc ghép:** Cây con ươm trong bầu khoảng 60 ngày, đang sinh trưởng và phát triển tốt, không có dấu hiệu của sâu bệnh. Có đường kính gốc từ 0,7 - 1 cm, chiều cao từ 40 - 50 cm.

- **Cành hay mắt ghép:** Cành ghép hay mắt ghép được lấy trên những cây mẹ đã được tuyển chọn trước với đầy đủ những đặc điểm tốt cần có. Cành ghép đã dự trữ đủ dinh dưỡng, cắt cành ghép khi tầng lá cuối cùng của cành ghép đã già, vỏ cành ghép chuyển sang màu cánh gián, không lấy cành quá già hay quá non. Cành ghép được bảo lạnh hoặc ẩm liên tục từ khi cắt khỏi cây mẹ.

2/ Kỹ thuật ghép :

- Thao tác ghép :

+ Khi ghép phải thực hiện thao tác trên gốc ghép trước, cành ghép hoặc mắt ghép sau. Thao tác phải thực hiện nhanh, chính xác và vệ sinh.

+ Đường cắt trên gốc ghép, cành ghép phải thẳng phẳng.

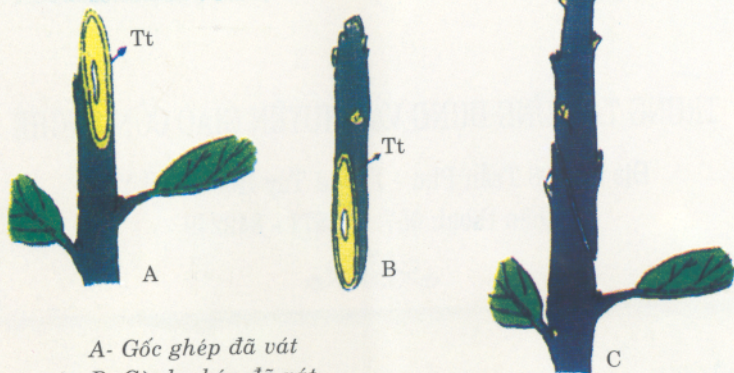
+ Khi đặt cành ghép hay mắt ghép vào gốc ghép phải cho tượng tầng của gốc ghép và cành ghép tiếp xúc tối đa. Trong trường hợp gốc ghép và cành ghép không tương đồng đường kính thì cho tượng tầng tiếp xúc một bên.

+ Gốc ghép phải được giữ lại ít nhất 2 lá thật.

3/ Phương pháp ghép :

Thường áp dụng 3 phương pháp sau :

* Ghép vạt ngọn :

A- Gốc ghép đã vát

B- Cành ghép đã vát

C- Đặt cành ghép vào gốc ghép

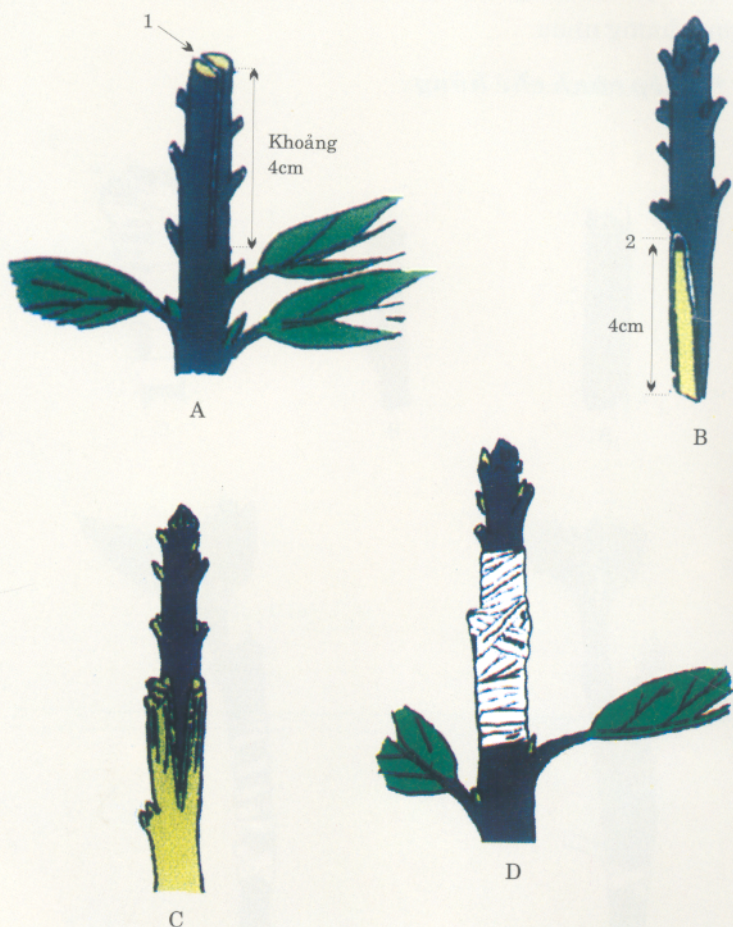
Tt- Tượng tầng

- Gốc ghép được cắt bỏ ngọn, sau đó vát một lần từ phía dưới lên mặt cắt dài 3 - 4 cm.

- Cành ghép, ở gốc cành vát một lần với vết cắt tương ứng ở gốc ghép. Đặt cho cành ghép và gốc ghép khít lên nhau. Dùng dây quấn chặt đoạn nối giữa cành ghép và gốc ghép, quấn lớp từ dưới lên đến hết đỉnh cành ghép sao cho nước không thấm vào bên trong.

- Phương pháp này thao tác nhanh, tỉ lệ sống sau ghép cao.

*** Ghép nêm chẻ ngọn :**

A- Gốc ghép

B- Cành ghép

C- Đặt cành ghép vào gốc ghép

D- Buộc dây pôli để cố định

1- Vết xẻ đôi ở gốc ghép dài khoảng 4cm

2- Nêm dài khoảng 4cm

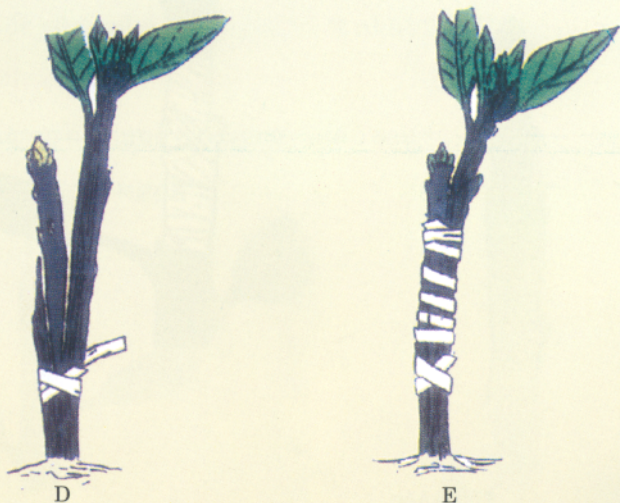
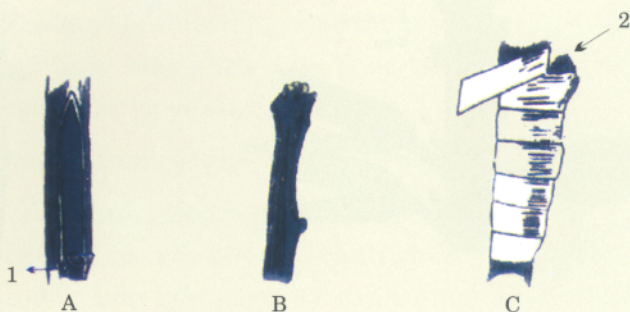
- Gốc ghép được cắt ngang bỏ ngọn. Chẻ gốc làm đôi, đoạn chẻ dài 3 - 4cm.

- Cành ghép ở phía gốc vát hai đường cắt ở hai phía đối diện có dạng hình nêm, độ dài vát cắt 3 - 4cm. Đặt đoạn vát khít vào lần chẻ trên gốc ghép sao cho tượng tầng cành ghép và gốc ghép tiếp xúc với nhau.

- Dùng dây quần cố định và bao từ dưới lên trên tránh nước thấm vào bên trong.

- Phương pháp này mối liên kết chắc chắn, thân cây phát triển đẹp nhờ độ đồng trục giữa cành ghép và gốc ghép. Tỷ lệ sống sau ghép cao. Nhược điểm của phương pháp này là đường kính của gốc ghép và cành ghép phải tương đương nhau.

*** Ghép cành chẻ hông :**

A- Gốc ghép

B- Cành ghép đã gọt

C- Cành ghép đã khôm và buộc vào gốc ghép

D- Cành ghép mới đặt vào vết xẻ, chưa buộc

E- Buộc xong

- Cành ghép ở phía gốc vát một lần hình nêm dài 3 - 4cm. Đặt cành ghép vào gốc ghép sao cho tượng tầng hai bên tiếp xúc với nhau.

- Dùng dây buộc cố định, quấn bao ngoài kín, tránh nước thấm vào bên trong. Sau khi ghép 10 -15 ngày kiểm tra thấy chồi ghép sống thì cắt bỏ chồi gốc.

- Phương pháp này có nhiều nhược điểm hơn hai phương pháp trên : thao tác chậm do gốc ghép còn đọt. Tỷ lệ sống sau ghép thấp, nguyên nhân chủ yếu do nước thấm theo thân cây xuống đoạn nối.

4/. Chăm sóc cây ghép :

- Tưới nước giữ ẩm cho cây ngày hai lần vào buổi sáng và chiều mát.

- Phòng bệnh thán thư và sâu cắn lá cho vườn ươm. Có thể sử dụng một trong các loại thuốc sau : Funguran, Bavistin 50FL, Padan, Bi58.

- Bón thêm phân hóa học nếu thấy cây sinh trưởng kém, tưới phân nên dùng phân NPK 16 16 8, nồng độ 0,5%. Phân bón qua lá Yogen, HVP. Thuốc kích thích sinh trưởng Atonik.

- Thường xuyên nhổ cỏ và loại bỏ chồi gốc ghép.

- Khi cây đủ tiêu chuẩn xuất vườn thì nhổm rễ chuyển ra khu ra ngôi ít nhất là 30 ngày để cây ổn định mới đem trồng.

TRUNG TÂM ỨNG DỤNG VÀ CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ

Địa chỉ: 08 Trần Phú - Thị xã Tuy Hòa - Phú Yên

Điện thoại: 057. 842671 - 842249

